

Citatteckenbruk i socialsekreterares och polisers utredningar

Gunilla Byrman & Peter Svensson

Institutionen för svenska språket, Linnéuniversitetet

Att skriva en utredande texter ingår i socialsekreterares och polisers dagliga verksamhet. Båda yrkesgrupperna dokumenterar intervjuer med personer som relaterar handlingar och händelser men även skriftliga källor anförs. Utredningarna ligger till grund för myndighetsbeslut som tas. Att skriva dessa texter på ett begripligt och rättssäkert sätt är en komplex språklig process, som kräver kunskaper och färdigheter som de yrkesverksamma förväntas ha.

Denna studie syftar till att jämföra hur socialsekreterare och poliser använder citattecken i utredningarna, och vilken inverkan detta citatteckenbruk kan ha på förståelsen av texterna. Forskningsfrågorna är:

Vad sätts inom citattecken i utredningstexterna?

Hur kan innehållet i citaten förstås?

Vilken effekt får citaten i texterna?

Materialet består dels av barn- och ungdomsutredningar, vars syfte är att utreda om ett barns situation är sådan att insatser från socialtjänsten är nödvändiga för att tillgodose barnets behov, dels av förundersökningar om våld i nära relationer, vars syfte är att utreda om misshandel eller fridskränkning föreligger. Förundersökningar görs av polisen, och används av åklagare som grund för beslut om att väcka åtal eller inte. Socialsekreterares och polisers utredande texter har gemensamma textuella drag, citatteckenbruket är ett sådant.

Teoriram för studien är kritisk text- och diskursanalys (Fairclough 1995:55–57) i professionell diskurs (Gunnarsson 2009:5). Som metod används analys av framställningsarter: relation, direkt och indirekt tal (Cassirer 2003:159–161). Analysen ägnar särskild uppmärksamhet åt återgivningstekniker som utnyttjar citattecken.

Vi presenterar bruket av citattecken i de analyserade texterna och diskuterar de tolkningsproblem som det iakttagna citatteckenbruket kan ge upphov till i texterna.

Litteratur

Cassirer, Peter (2003). *Stil, stilistik & stilanalys*. 3., [omarb.] uppl. Stockholm: Natur och kultur.

Fairclough, N. (1995) *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*. London: Longman.

Gunnarsson, Britt-Louise (2009). *Professional discourse*. London: Continuum.